

[Svend Haugaard.]

ikke senere vil nødvendiggøre driftstilskud. Det er meget dyrt og meget risikofyldt at efterforske råstoffer under de vanskelige forhold, der er i Grønland. Det er unægtelig noget andet end inden for det område, vi kender her. Det er nødvendigt, at det er kapitalstærke foretagender, som er i stand til at tage risikoen — og det vil sige store selskaber — og det er også nødvendigt, at der skabes en passende balance mellem tilskyndelsen til at tage risikoen og fortjenesten, og at det, hvis man har held med sig, ikke bliver selskabet, der tager det hele. Jeg har hørt en del om oliefund i Alaska og i det nordlige Canada, og at man mener, det er sandsynligt, at det skal kunne gå videre til den grønlandske fastlandsokkel og specielt på Grønlands sydvestside. Jeg formoder, at også det er med til at understrege nødvendigheden af, at dette lovforslag bliver gennemført.

Det er nok rigtigt, at den nugældende minelov er usmidig og der derfor skal åbnes mulighed for, at man ikke påtvinges dansk skatte- og toldlovgivnings bestemmelser, især for afskrivningernes vedkommende. Jeg skal heller ikke afvise, at det, som det er antydnet i bemærkningerne, kan være nødvendigt, at man kombinerer efterforskningsretten med visse forhåndstilsagn om udvindingsret, altså at en smidigere mulighed her er nødvendig.

Til gengæld er det også nok rigtigt, at man har en mulighed for at bestemme, at der skal betales koncessionsafgift, allerede under efterforskningen.

Det radikale venstre kan tiltræde lovforslaget, men vi må lægge vægt på bestemmelsen om, at de aftalte vilkår for udnyttelse altid skal forelægges det nedsatte folketingsudvalg om efterforskning og indvinding af råstoffer. Jeg vil gerne tilføje, at dér, hvor der er en mulighed for, at danske og andre nordiske selskaber teknisk og økonomisk kan magte opgaven, bør disse selskaber have en fortrinsstilling.

Så vidt jeg har forstået, har der hidtil været begrænset koncessionsret inden for et område af ca. 5.000 km². Jeg vil gerne spørge, om der påtænkes nogen ændring heri, hvor højt man har tænkt sig eventuelt at gå, samt over hvilket åremål man har tænkt at give disse koncessionsrettigheder.

En række forhold både af juridisk og praktisk art vil det være nødvendigt at undersøge nærmere; det samme gælder i høj grad inden for international retspraksis, og jeg mener, der bliver en række spørgsmål her, som skal undersøges grundigt i et udvalg, men det radikale venstre kan som helhed tiltræde forslaget om at give øgede muligheder for at interessere selskaber i at gå i gang med opgaverne.

Vivike: Jeg kan ikke tilføre diskussionen noget betydningsfuldt nyt. Jeg skal kun lige henlede ministerens opmærksomhed på én ting, nemlig at hvis der fremtidig bliver tale om efterforskning og udnyttelse i større omfang end nu, skal vi have en vis kontrol med de koncessionsaftaler, vi til den tid indgår, og her kommer vi lidt i bekneb, idet vi for at kunne føre kontrol her må have nogle prospekteringsgeologer. Det er imidlertid en mangelvare i Danmark, så mon ikke vi skulle prøve at fremme uddannelsen af dette folkefærd, så vi får sikkerhed for, at vi kan kontrollere de udenlandske selskaber, der eventuelt får koncession i Grønland?

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget og tilsige en velvillig behandling.

Knud Hertling: Loven om mineralske råstoffer i Grønland af 12. maj 1965 har vist sig at være en ganske nyttig lov, sådan at forstå at vi i den relativt korte tid, loven har eksisteret, har set ét af formålene opfyldt ud over al forventning.

Et af formålene har været at gøre minevirksomhed i Grønland så attraktiv som vel muligt. Det har været en glædelig overraskelse at se, at så mange betydelige udenlandske selskaber, men desværre ikke så mange danske, har vist deres interesse i en nærmere undersøgelse af mineralforekomsterne i Grønland. I denne forbindelse vil jeg ikke undlade at bemærke, at æren herfor først og fremmest tilkommer en enkelt mand og pudsigt nok en mand med dansk afstamning, nemlig dansk-canadieren Niels Ægidius Andersen, som er prospector. Hans store interesse for de grønlandske mineralforekomster har givet inspiration til de allerfleste af de selskaber, der i dag interesserer sig for Grønland.